

Onderwerp: Nota recreatie en toerisme 2023-2028

Ons kenmerk: 2023-007987

Nummer.

Elst, 30 mei 2023

AAN DE RAAD

1. Voorstel

1. De herijkte nota recreatie en toerisme “De Betuwe in verbinding: een dijk van een landschap” vast te stellen.
2. Een eenmalig budget van € 25.000 beschikbaar te stellen in 2023 om vanuit de ambitie voor vermarkting van de Betuwe te investeren in een belevingskaart.
3. Het budget voor recreatie te verhogen vanaf 2023 met € 26.000 om een structurele impuls te geven aan uitvoer recreatiebeleid.
4. Het eenmalige budget van € 25.000 in 2023 ten laste te brengen van de Algemene Reserve.
5. De verhoging van € 26.000 voor het recreatiebudget voor 2023 ten laste brengen van de Algemene Reserve en het structurele effect vanaf 2024 mee te nemen in de Kadernota 2024

2. Inleiding

De nota “De Betuwe in verbinding: een dijk van een landschap” is de herijking van de huidige toeristische nota (2017-2022). De nota is opgesteld in gezamenlijke opdracht van de gemeenten Lingewaard en Overbetuwe. Beide gemeenten willen vervolgstappen zetten bij het versterken en vergroten van het belang van recreatie en toerisme. Onder de noemer 'verbinden' luidt de ambitie voor de komende jaren om toerisme en recreatie vanuit een economisch motief verder te ontwikkelen met respect voor de leefbaarheid, natuur en landschap.

Voor beide gemeenten is het belangrijk dat de inhoud van de nota wordt gedragen door partijen uit toeristisch/recreatieve sector. In aantal gesprekken in de regio en twee interactieve sessies met betrokken ondernemers, stichtingen, musea, informatiecentra en regiobureaus is gezamenlijk invulling gegeven aan de nota en het actieplan.

3. Doel en beoogd effect

De geactualiseerde beleidsnota “De Betuwe in verbinding: een dijk van een landschap” legt de ambities van de gemeente Lingewaard en de gemeente Overbetuwe vast als beleidskader voor (nieuwe) ontwikkelingen in de periode 2023-2028. Lingewaard en Overbetuwe kiezen bewust om opnieuw een gezamenlijke beleidsnota te produceren en vast te stellen. Ook de ontwikkeling van toeristisch recreatieve producten en diensten wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking tussen beide gemeente en de GMR.

4. Argumenten

1.1 Deze nota versterkt de verbinding in de regio vanuit het eigen DNA.

Deze nota is de herijking van de nota Toerisme & Recreatie 'De Betuwe, een dijk van een landschap' uit 2017, geldend tot 2022. Het DNA van beide gemeentedelen is herbevestigd. De gezamenlijke ambities uit de vorige nota zijn geactualiseerd en aangevuld met kansen voor de regio. Dit is vertaald naar een actueel concreet actieplan.

Meer samenwerking in de regio vraagt om focus op de verbinding tussen beide gemeenten en de omgeving. De recreant of toerist herkent geen gemeente- of regiogrenzen. Daarom is de nota opgesteld vanuit lokaal en (sub-)regionaal perspectief als onderdeel van de Groene Metropoolregio, speerpunt Duurzaam Toerisme.

1.2 Er is een uitgebreid participatietraject doorlopen.

De nota is tot stand gekomen in samenwerking en overleg met gemeenten, ondernemers, natuur-, landschaps- en toeristische organisaties. Naast een inventarisatie van nieuwe plannen en ontwikkelingen, is via interviews en twee interactieve bijeenkomsten veel informatie vergaard. Aan ondernemers en organisaties in de sector is gevraagd naar de kansen, perspectieven maar ook de knelpunten die zij zien voor de nabije toekomst.

2.1 De belevingskaart gezamenlijk ontwikkelen biedt meerwaarde bij gedeelde kosten

Een belevingskaart biedt meerwaarde voor de beleving en vermarkting van het recreatieve aanbod in de beide gemeenten. De kaart kan worden ingezet als marketing, maar ook op diverse locaties waar plattegronden van de gemeenten worden getoond / vervangen. Het samen ontwikkelen, maakt dat de kosten verdeeld kunnen worden over beide gemeenten. Bovenal is het voeren van een gelijk kaartbeeld een mooi vervolg op de vorige nota waar is ingezet op vermarkting als één toeristische recreatieve regio: De Betuwe.

3.1 Het budget voor toerisme en recreatie biedt geen ruimte voor extra investeringen i.r.t. de ambitie uit de nota.

Het huidige budget wordt vrijwel helemaal besteed aan jaarlijks terugkerende vaste lasten. In 2022 is de beschikbare € 42.200 meer dan volledig ingezet voor:

- subsidie aan TVAN (toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen); voor de vermarkting is gerekend met 71ct per inwoner: totaal € 33.948,93. Voor 2023 zijn de kosten hoger, omdat het bedrag per inwoner is verhoogd en het aantal inwoners is gegroeid.
- Jaarlijkse bijdrage aan het onderhoud van fietsroutenetwerk en (pilot) wandelnetwerk.
- Kleinere posten: update en verspreiding van kaartmateriaal en overige publicaties.

Er is geen financiële ruimte voor een structurele impuls aan het toeristisch recreatieve aanbod.

De recreatienota wordt opgesteld voor zowel gemeente Overbetuwe als Lingewaard. Om de gezamenlijke ambities en de impuls in het recreatiebeleid te kunnen realiseren, is het van belang dat beide gemeenten hier middelen voor hebben. Op dit moment heeft Overbetuwe deze ruimte nog niet in het huidige budget zitten.

Een verhoging van het jaarlijks beschikbare budget creëert werkruimte voor opvangen van kleinere (eenmalige) kosten als voorzieningen op kleine schaal; updates van folders, nieuwe informatiepanelen, etc. Ook kunnen we inspelen op koppelkansen, initiatieven en vragen van ondernemers en inwoners, indien dit kleine investeringen betreft in de lijn van lopend beleid.

5. Kanttekeningen en risico's

1.1 De nota benoemt ook projecten die nog verdere invulling behoeven.

In de nota is de belangrijkste richting geschetst maar de uitvoering van een aantal projecten in het actieplan vragen verdere uitwerking. Vooral de projecten gekoppeld aan andere, grote ontwikkelingen worden misschien wellicht later opgestart. Aangezien hiervoor de financiering separaat wordt aangevraagd, is er geen financieel risico gekoppeld aan deze nota. De financiering en uitvoering van deze projecten wordt separaat voorgelegd. Bij dit voorstel wordt hier dus niet automatisch mee akkoord gegaan.

2.1 De belevingskaart is een extra voorziening, naast bestaande marketing.

De belevingskaart, zoals deze ook met succes is gemaakt voor Elst, voorziet in een behoefte van ondernemers en inwoners om de belevingswaarde van de omgeving beeldend op kaart te zetten. De interactieve procesvorm is inspirerend voor het ophalen en delen van informatie en verhalen. De kaart zelf kan vervolgens ook ingezet worden in combinatie met andere marketing en informatie voorziening.

6. Financiën

In de Nota is het volgende benoemd m.b.t. de financiering van de gezamenlijke ambities:

'De dekking voor financiering van de uitvoering en de verschillende projecten, wordt in overleg en samenspraak gevonden in middelen van de Provincie, Groene Metropool Regio, de beide gemeenten of private financiering door ondernemers. Voorafgaand aan de uitvoering van het actieplan, dan wel voor deelprojecten, worden begrotingen gemaakt voor voldoende financiële dekking'. De verplichtingen die reeds zijn aangegaan, lopen voor de contracttermijn gewoon door conform de gemaakte afspraken en zullen vervolgens tegen het licht van deze hernieuwde nota worden geëvalueerd en waar nodig heroverwogen en/of aangepast.

Een groot deel van de actiepunten die benoemd zijn voor de gemeente Overbetuwe kunnen gecombineerd worden met projecten in het kader van samenwerking, infrastructuur en landschapsontwikkeling. Per project wordt een integraal voorstel voorgelegd voor planning en financiering, waarbij de kosten voor recreatie vaak wel afgewogen zijn ten opzichte van de positieve bijdrage aan de belevingswaarde. De voorstellen worden separaat voorgelegd en maken geen onderdeel uit van dit voorstel.

Om invulling te geven aan de ambities uit de Nota is extra budget benodigd, zowel eenmalig als structureel:

Eenmalig

Er wordt een investering gevraagd voor het participatief en creatief proces om te komen tot een belevingskaart van beide gemeenten. De belevingskaart van Lingewaard en Overbetuwe wordt gezamenlijk ontwikkeld door de beide gemeente. Voor Overbetuwe zijn de kosten geschat op eenmalig € 25.000.

Structureel

Om invulling te geven aan de ambities uit deze nota wordt gevraagd het jaarlijks budget voor recreatie en toerisme te verhogen met € 26.000 naar € 68.200. De extra speelruimte wordt als werkbudget ingezet voor:

- Mee-koppel-kansen bij projecten van de gemeente en of externe partijen, indien dit kleine investeringen betreft in de lijn van lopend beleid, zoals het verder optimaliseren fysieke verbindingen in vervolg op het uitrollen van het wandelnetwerk.
- Jaarlijkse kosten voor het onderhouden van bewegwijzeringen van fiets- en wandelroutes.
- Overig promotiemateriaal, informatiepanelen en themaroutes updaten en verspreiden.

De eenmalige kosten van € 25.000 in 2023 voor de belevingskaart worden ten laste gebracht van de Algemene Reserve. De verhoging van € 26.000 voor het recreatiebudget voor 2023 wordt ten laste gebracht van de Algemene Reserve en het structurele effect vanaf 2024 wordt integraal meegenomen in de Kadernota 2024.

7. Duurzaamheid

Het toeristisch-recreatieve aanbod en productontwikkeling in Lingewaard en Overbetuwe wordt omschreven met duurzame kenmerken, zoals ingetogenheid, streekproducten, kleinschalig, transparantie, dicht bij huis. Dit biedt kansen voor een duurzame manier van recreatie en toerisme en de beleving van het landschap.

In lijn met het beleid van en in samenwerking met de GMR zetten beide gemeenten stevig in op verduurzaming van de sector. In het verlengde daarvan worden ook initiatieven van toeristische ondernemers die passen binnen deze beleidskaders waar mogelijk ondersteund.

8. Vervolg

Planning

22 Maart 2023	presentatiemoment beide gemeenteraden – de Nota toelichting
April/Mei 2023	besluitvormende politieke avond per gemeente
Mei/Juni 2023	Start uitvoering herijkte nota

Communicatie

Er is inhoudelijk afgestemd met de betrokken partijen, met name over het DNA en hun rolneming in het actieplan. Tot slot is de concept nota aan deze groep gepresenteerd.

Versterken en ontwikkelen van recreatie en toerisme is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van beide gemeentes, gemeenteraden, ondernemers, ondernemersverenigingen, natuur-en landschapsorganisaties, culturele organisaties en toeristische organisaties. Al deze partijen en organisaties zijn daarom nadrukkelijk betrokken bij de opzet en actiepunten van de geactualiseerde beleidsnota recreatie en toerisme.

Gemeenten Lingewaard en Overbetuwe nemen een actieve rol in de samenwerking met de toeristisch recreatieve sector. Voor de faciliterende rol bij initiatieven vanuit de verschillende organisaties, brengen de gemeenten partijen bij elkaar. Ze toetst ingediende voorstellen aan het DNA en de kansen voor ontwikkeling en uitbreiding van het aanbod. Voor samenwerking met de regio heeft de GMR (groene Metropoolregio) de trekkersrol en zullen we als gemeenten blijven aansluiten om de verschillende doelen te realiseren.

Halverwege de looptijd van de nota – medio 2025 - wordt het actieplan geëvalueerd. Deze evaluatie wordt gedeeld met de raad.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris de burgemeester

P.J.E. Breukers

R.P. Hoytink-Roubos

9. Relevante stukken

1. Nota recreatie en toerisme “De Betuwe in verbinding: een dijk van een landschap”

Portefeuillehouder: Wethouder René Post

De behandelend ambtenaar is Margriet Naaijer-Los. Technische vragen dienen uiterlijk donderdagmorgen om 08:00 uur voor de betreffende politieke avond te worden gesteld via griffie@overbetuwe.nl